

Sprawa C-3/09

Erotic Center BVBA

przeciwko

państwu belgijskiemu

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez hof van beroep te Gent)

Szósta dyrektywa VAT – Artykuł 12 ust. 3 lit. a) – Załącznik H – Obniżona stawka podatku VAT – Pojęcie „wstęp do kina” – Indywidualna kabina do oglądania filmów na żądanie

Streszczenie wyroku

Postanowienia podatkowe – Harmonizacja ustawodawstw – Podatki obrotowe – Wspólny system podatku od wartości dodanej – Uprawnienie państw członkowskich do zastosowania obniżonej stawki do niektórych dostaw towarów i świadczenia usług

(dyrektywa Rady 77/388, załącznik H kategoria 7 akapit pierwszy)

Pojęcie wstępu do kina zawarte w kategorii 7 akapit pierwszy załącznika H do szóstej dyrektywy 77/388 w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych w brzmieniu zmienionym na mocy dyrektywy 2001/4 należy rozumieć w ten sposób, że nie obejmuje ono opłaty ponoszonej przez konsumenta w celu uzyskania możliwości indywidualnego oglądania jednego lub więcej filmów albo fragmentów filmów w odosobnionym miejscu, takim jak indywidualna kabina do oglądania.

W istocie poza okolicznościami, że pojęcie wstępu do kina należy tłumaczyć zgodnie ze zwyczajnym znaczeniem tych określeń, poszczególne wydarzenia i obiekty wymienione w kategorii 7 akapit pierwszy omawianego załącznika H do szóstej dyrektywy – czy w szczególności to, że są one dostępne dla publiczności po uprzednim zapłacie za wstęp, co przyznaje ogółowi osób, które zapłaciły za wstęp, prawo do zbiorowego korzystania ze świadczeń kulturalnych i rozrywkowych w związku z tym wydarzeniem lub obiektem.

(por. pkt 16, 17, 19; sentencja)

WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 18 marca 2010 r.(*)

Szósta dyrektywa VAT – Artykuł 12 ust. 3 lit. a) – Załącznik H – Obniżona stawka podatku VAT – Pojęcie „wstęp do kina” – Indywidualna kabina do oglądania filmów na żądanie

W sprawie C-3/09

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hof van Beroep te Gent (Belgia) postanowieniem z dnia 23 grudnia 2008 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 8 stycznia 2009 r., w postępowaniu

Erotic Center BVBA

przeciwko

państwu belgijskiemu

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: C. Toader, prezes izby, K. Schiemann (sprawozdawca) i P. Kūris, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,

sekretarz: K. Malacek, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 28 stycznia 2010 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Erotic Center BVBA przez J. van Besiena, advocaat,
- w imieniu rządu belgijskiego przez M. Jacobs, działając w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez D. Triantafyllou oraz W. Roelsa, działających w charakterze pełnomocników,

podjęwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni pojęcia „kino” zawartego w kategorii 7 załącznika H do szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz.U. L 145, s. 1) w brzmieniu zmienionym na mocy dyrektywy Rady 2001/4/WE z dnia 19 stycznia 2001 r. (Dz.U. L 22, s. 17) (zwanej dalej „szóstą dyrektywą”).

2 Wniosek ten złożony został w toku sporu sądowego pomiędzy spółką Erotic Center BVBA (zwaną dalej „spółką Erotic Center”) a państwem belgijskim w przedmiocie zastosowania obniżonej stawki podatku od wartości dodanej (zwanego dalej „podatkiem VAT”) w odniesieniu do opłat pobieranych przez spółkę Erotic Center za korzystanie z indywidualnych kabin do oglądania filmów, znajdujących się w lokalach tej spółki.

Stan prawny

Przepisy prawa Unii

3 Artyku? 12 ust. 3 lit. a) szóstej dyrektywy stanowi:

„Stawka standardowa podatku [VAT] ustalana jest przez ka?de pa?stwo cz?onkowskie jako procent podstawy opodatkowania i jest jednakowa dla dostaw towarów oraz ?wiadczenia us?ug.

[...]

Pa?stwa cz?onkowskie mog? równie? stosowa? jedn? lub dwie stawki obni?one. Stawki te ustalone s? jako stopa procentowa podstawy opodatkowania, która nie mo?e by? ni?sza ni? 5%, i s? stosowane tylko do dostaw towarów i us?ug z kategorii wymienionych w za??czniku H”.

4 Za??cznik H do szóstej dyrektywy, zatytu?owany „Wykaz dostaw towarów i us?ug, które mog? podlega? obni?onym stawkom VAT”, wymienia ró?ne kategorie. Siódm? kategori? tego za??cznika okre?lono w nast?puj?cy sposób:

„Wst?p na przedstawienia, do teatrów, cyrków, weso?ych miasteczek, parków rozrywki, na koncerty, do muzeów, ogrodów zoologicznych, kin, na wystawy, na podobne wydarzenia kulturalne i do podobnych obiektów.

Odbiór programów radiowych i telewizyjnych”.

Przepisy prawa krajowego

5 Artyku? 1 ust. 1 koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en diensten bij die tarieven (zarz?dzenia królewskiego nr 20 z dnia 20 lipca 1970 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od warto?ci dodanej oraz przypisania towarów i us?ug do poszczególnych stawek, zwanego dalej „zarz?dzeniem królewskim nr 20”) stanowi, ?e obni?on? stawk? podatku VAT w wysoko?ci 6% pobiera si? od towarów i us?ug wyszczególnionych w tabeli A za??cznika do tego zarz?dzenia.

6 W rubryce XXVIII wskazanej tabeli A wymieniono nast?puj?ce us?ugi:

„Udzielanie prawa wst?pu do zak?adów kulturalnych, sportowych i rozrywkowych oraz udzielanie prawa korzystania z nich z wy??czeniem:

- a) prawa do korzystania z automatycznych urz?dze? rozrywkowych;
- b) udost?pniania rzeczy ruchomych”.

Post?powanie przed s?dem krajowym i pytanie prejudycjalne

7 W dniu 15 wrze?nia 2004 r. organy skarbowe przeprowadzi?y kontrol? w lokalach spółki Erotic Center dotycz?c? stosowania przepisów o podatku VAT w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2004 r. Wskutek powy?szej kontroli wskazane organy wyda?y w dniu 9 listopada 2004 r. decyzj? podatkow? ustalaj?c? zobowi?zanie podatkowe spółki Erotic Center z uzasadnieniem, i? spółka ta nieprawid?owo zastosowa?a obni?on? stawk? podatku VAT w wysoko?ci 6% zamiast stawki podstawowej w wysoko?ci 21% w odniesieniu do op?at pobieranych za korzystanie z kabin projekcyjnych. Spółk? Erotic Center obci??ono kwotami 48 454,36 EUR oraz 4840 EUR, tytu?em, odpowiednio – podatku VAT, od którego spółka ta mia?a usi?owa? si? uchyli?, oraz na?o?onej na ni? grzywny.

8 Po dor?czeniu spółce Erotic Center nakazu zap?aty powy?szych kwot w dniu 24 grudnia

2004 r., spółka ta w dniu 22 marca 2005 r. złożyła skargę do Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge (sądu pierwszej instancji w Brugii), żądając jego uchylenia. Gdy skarga ta została oddalona wyrokiem z dnia 10 września 2007 r., spółka Erotic Center złożyła apelację do Hof van Beroep te Gent (sądu apelacyjnego w Gandawie).

9 Przed tym ostatnim sądem spółka Erotic Center twierdziła, że sporne kabiny projekcyjne należały do kategorii „zakończeń kulturalnych, sportowych lub rozrywkowych” w rozumieniu rubryki XXVIII tabeli A załącznika do zarządzenia królewskiego nr 20, ponieważ kabiny te można zakwalifikować jako „kina” w rozumieniu kategorii 7 załącznika H do szóstej dyrektywy, jak zresztą orzekają już sądy niderlandzkie. Zdaniem spółki Erotic Center, w szczególności takie aspekty jak ilość miejsc siedzących, charakter wyświetlanego filmu lub wykorzystywana technika wyświetlania są pozbawione znaczenia przy dokonywaniu klasyfikacji.

10 Z kolei rząd belgijski jest zdania, że usługi świadczone w omawianych kabinach odpowiadają pojęciu „automatyczne urządzenia rozrywkowe” w rozumieniu omawianej rubryki XXVIII, ponieważ wyświetlanie filmów uruchamiane jest za pomocą wrzucenia monety do urządzenia z możliwością zmiany filmu. Zdaniem rządu belgijskiego, kabiny tego rodzaju nie mogą zostać uznane za „kina”, ponieważ nie stanowi one miejsc, w których grupa osób może zbiorowo oglądać jeden i ten sam film, którego wyświetlanie uruchamiane jest bez udziału widzów, którzy, co wiódłoby, płać za wstęp z góry.

11 Sąd krajowy wyjaśnia, że ustawodawca belgijski, ustanawiając rubrykę XXVIII w tabeli A załącznika do zarządzenia królewskiego nr 20, skorzystał z uprawnienia przewidzianego w art. 12 ust. 3 lit. a) szóstej dyrektywy w związku z kategorią 7 załącznika H do tej dyrektywy, wskutek czego wskazany rubrykę XXVIII należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ona w szczególności kina w rozumieniu omawianej kategorii 7. Wskazany sąd jest zdania, że z obowiązku wykładni przepisu krajowego w sposób zgodny z szóstą dyrektywą oraz z jednolitymi pojęciami zawartymi w tej dyrektywie wynika, że jeżeli sporne kabiny zostałyby uznane za kina w rozumieniu tej dyrektywy, nie mogłyby one zostać zaklasyfikowane jako automatyczne urządzenia rozrywkowe w rozumieniu wspomnianej rubryki XXVIII, a w konsekwencji należałoby do nich stosować obniżone stawki w wysokości 6%.

12 W tych okolicznościach Hof van Beroep te Gent postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy kabinę będącą zamkniętym pomieszczeniem, w którym jest miejsce tylko dla jednej osoby, mogącej za opłatą oglądać na ekranie telewizora filmy, przy czym osoba ta sama uruchamia projekcję filmu poprzez wrzucenie monety, może wybierać różne filmy i w czasie, który opłaca, może stale zmieniać wybór wyświetlanych filmów, należy uznać za »kino« w rozumieniu kategorii 7 załącznika H do szóstej dyrektywy [...]?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

13 Jak wynika z jego brzmienia, kategoria 7 akapit pierwszy załącznika H do szóstej dyrektywy dotyczy „wstępu” na różne wydarzenia kulturalne oraz do różnych obiektów kulturalnych i rozrywkowych, które zostały tam wymienione (zob. wyrok z dnia 23 października 2003 r. w sprawie C-109/02 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. s. I-12691, pkt 25), wskazując w to w szczególności „kina”.

14 W sytuacji, gdy w szóstej dyrektywie nie podano definicji poj?cia wst?pu do kina w rozumieniu kategorii 7 za??cznika H, nale?y poj?cie to t?umaczy? w ?wietle kontekstu, w jakim ono wyst?puje w szóstej dyrektywie (zob. podobnie wyrok z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie C?83/99 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. s. I?445, pkt 17).

15 W tym wzgl?dzie, jak zreszt? orzek? ju? wcze?niej Trybuna?, nale?y stwierdzi?, ?e z art. 12 ust. 3 lit. a) szóstej dyrektywy wynika, ?e na zasadzie wyj?tku od regu?y, zgodnie z któr? stosowana jest podstawowa stawka, pa?stwom cz?onkowskim przyznano mo?liwo?? stosowania jednej lub dwóch obni?zonych stawek. Ponadto zgodnie z tym przepisem obni?one stawki podatku VAT mog? by? stosowane jedynie do dostaw towarów i ?wiadczenia us?ug, o których mowa w za??czniku H do tej dyrektywy. Z utrwalonego orzecznictwa wynika za?, ?e przepisy maj?ce charakter wyj?tku od zasady nale?y interpretowa? ?ci?le (zob. w szczególno?ci ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Hiszpanii, pkt 18 i 19 oraz przytoczone tam orzecznictwo).

16 Wynika st?d w szczególno?ci, ?e poj?cie wst?pu do kina nale?y t?umaczy? zgodnie ze zwyczajnym znaczeniem tych okre?le? (zob. podobnie ww. wyroki: w sprawie Komisja przeciwko Hiszpanii pkt 20; w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 23).

17 Ponadto, jak podkre?li?y zreszt? rz?d belgijski oraz Komisja Europejska, nale?y podnie??, ?e poszczególne wydarzenia i obiekty wymienione w kategorii 7 akapit pierwszy za??cznika H do szóstej dyrektywy ??czy w szczególno?ci to, ?e s? one dost?pne dla publiczno?ci po uprzednim zap?aceniu za wst?p, co przyznaje ogó?owi osób, które zap?aci?y za wst?p, prawo do zbiorowego korzystania ze ?wiadcze? kulturalnych i rozrywkowych w?a?ciwych tym wydarzeniom lub obiektom.

18 Z powy?szego wynika, ?e poj?cie wst?pu do kina w rozumieniu kategorii 7 akapit pierwszy za??cznika H do szóstej dyrektywy nie mo?e – bior?c pod uwag? zwyczajne znaczenie tych okre?le? oraz zwa?ywszy na kontekst przepisu, w którym wyst?puj? – by? rozumiane w ten sposób, ?e obejmuje ono tak?e op?at? ponoszony przez konsumenta w celu uzyskania mo?liwo?ci indywidualnego ogl?dania jednego lub wi?cej filmów albo fragmentów filmów w odosobnionym miejscu, takim jak kabiny, których dotyczy spór przed s?dem krajowym.

19 Na pytanie prejudycjalne nale?y zatem udzieli? odpowiedzi, i? poj?cie wst?pu do kina zawarte w kategorii 7 akapit pierwszy za??cznika H do szóstej dyrektywy nale?y rozumie? w ten sposób, ?e nie obejmuje ono op?aty ponoszonej przez konsumenta w celu uzyskania mo?liwo?ci indywidualnego ogl?dania jednego lub wi?cej filmów albo fragmentów filmów w odosobnionym miejscu, takim jak kabiny, których dotyczy spór przed s?dem krajowym.

W przedmiocie kosztów

20 Dla stron post?powania przed s?dem krajowym niniejsze post?powanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym s?dem, do niego zatem nale?y rozstrzygni?cie o kosztach. Koszty poniesione w zwi?zku z przedstawieniem uwag Trybuna?owi, inne ni? poniesione przez strony post?powania przed s?dem krajowym, nie podlegaj? zwrotowi.

Z powy?szych wzgl?dów Trybuna? (ósma izba) orzeka, co nast?puje:

Poj?cie wst?pu do kina zawarte w kategorii 7 akapit pierwszy za??cznika H do szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw pa?stw cz?onkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od warto?ci dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku w brzmieniu zmienionym na mocy dyrektywy Rady 2001/4/WE z dnia 19 stycznia 2001 r. nale?y rozumie? w ten sposób, ?e nie obejmuje ono op?aty ponoszonej przez konsumenta w celu uzyskania mo?liwo?ci indywidualnego ogl?dania jednego lub wi?cej filmów albo fragmentów filmów w

odosobnionym miejscu, takim jak kabiny, których dotyczy spór przed sędem krajowym.

Podpisy

* Język postępowania: niderlandzki.